

nato. lux aut est extremitas corporis pspici non terminati. Sed fm Aug. xix. de ciui. dei dicitur pulchritudo corporis continentia esse ptium cum quadam coloris suauitate. ergo erit corp⁹ glorificum et non lucidum siue claru. Ad qd dicitur q^d aie possunt ostendere corpora sua clara sic volunt. corp⁹ aut claru pot apparere coloratu. et ideo erunt clara colorata quantum ad apparentia.

Dominica septima post trinitatis. Sermo. iij.

Quot panes

habetis. q dixerunt. vij. Mar. viij. Iud. li. xij. dicit. q natu-

ra leonis ad hoies est magna mirifica et misericors. Et eius misericordia potest perpendi assidue exemplis. Nam leones ante se prostratis parant. hoiem non nisi in magna fame interimunt et occidunt. Et vt dicit Soli. in li. de mira. mundi. Leo predam quam rapit solus comedere erubescit. Et ideo a remotis sequentibus alijs bestijs de ipsa liberalitatis gratis aliqd relinquit. Spualiter p leonem intelligit christus. de quo dicit illd Apo. v. Vicit leo de tribu iuda radix dauid. Na leo grece dicit rex latine eo q sit rex omnium animalium. vt dicit Iud. li. xij. Et christ⁹ dicitur ideo leo. qz e rex magn⁹ sup omnem terram. vt iquit ps. Et recte sequitur natura leonis christ⁹ qz circa hominem est misericors. Sicut de multis exemplis sancti euangelij perpendi potest. Na humiliatis an se pepcit vt Maria magdalena que ante pedes eius iacens gratia et misericordia inuenit. Luc. viij. Et adultera benigna ei⁹ vocem audiuit. nec ego te iam condemnabo. va de amplius noli peccare. Ioh. viij. Ideo dicit Amb. De benignitate non sufficio admirari eo q potest tm parcere homini peccatori. et sic leo nisi in magna fame homo non perimit et occidit ita christ⁹ inuitus hoiem punit seu iterum mor te gehenne. Quia dicit Haymo sup Apo. Semper deus paratus est misereri hominis tam in morte q in vita. Sz non semper eque idoneus aut dignus est suscipe dei gratiam peccator tam in morte q in vita. ideo quantum in se est ostendit suam misericordiam sup turbam humanam. cu dicit. misericordiam sup turbam. Et sicut leo non solus comedit predam quam cepit. Sic christus cu discipulis comedere noluit. sed nobis in exemplum turbis famelicis se sequentibus distribuit. vt dicit euangelium. Ideo quesitum a discipulis verbum allegatum. quot panes habetis. in quo principaliter duo tanguntur. pmo christi sollicita questio ibi

quot panes habetis. scdo discipulorum responsio ibi. qui responderunt septem. Pro quo notandum q sicut christus septem panibus turbam refecit famelicam. sic adhuc quotidie pascit turbam humanam. vij. panibus. Primus panis est vniuersorum. et hic panis e quotidian⁹ pro quo petimus Matth. vi. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Isto pane refecit christ⁹ tam bonos q malos. Iuxta illud ps. Qui dat escam omni carni. Et li p panes pot intelligi ois cibus. Quia dicit Nico. de lira sup illud Eccl. xxix. Initium vite hois panis et aqua. frequenter inquit in scriptura noie panis intelligitur ois cibus. vii. iij. Reg. vi. Appone eis panes. sequit. et apposita est eis ciborum paratio. Et nota q iste panis debet sumi cum oratione. ante q cibus sumatur oratio deuota p mittatur. Exemplo christi de quo hic dicitur. q pri⁹ gratias agens benedixit panes. deinde iussit apponi turbe Mar. viij. et Ioh. vi. Sicut legit in vitaspa. li. ij. c. cxcvii. q abbas Zenon egresus nocte cellam suam vt ambularet heremum. et sic tribus diebus et tribus noctibus orauit et cecidit fatigatus vsq ad mortem. et astitit puer an eum et habuit panem in manu eius et dixit ei. exurge et comede et ille exurgens pri⁹ orauit. Qui infans bene fecisti quia orasti modo surge et comede. et ille non quieuit nisi scdo et tertio orasset et puer eum laudauit quia orasset tunc comedit et disparuit infans. Ex hoc apparet q laudabile sit apud deum premittere ante cibum orationem. Scdo panis ille debet sumi cum laboratione. Iuxta illd Gen. iij. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Et dicit notanter in sudore tuo. q est contra ociosos qui volunt bene comedere et bibere et non laborare. Non sic fecit fortis illa mulier. De qua Proverb. xxxj. dicit. q panem ociosa non comedit. Unde legitur in vitaspa. li. ij. c. cxcix. de quibusdam fratribus qui etiam sine labore manducabant panem suum quos reprehendit abbas lucius. Nam cum illi ad eum venissent dixit eis senex. Quid soletis manibus vestris operari? illi dixerunt. nihil opamur. Sed fm aplm sine intermissione oramus. Quibus senex. non manducatis. Et ille pessi sunt se manducare. Et senex. qui comeditis quis pro vobis orat? Et illi tacuerunt. Et iterum nunquit non dormitis? et cu se dormire dixissent. ait. quando dormitis. quis orat pro vobis? et non inuenerunt quid responderent. Et dixit eis. Indulgete mihi q non facitis sicut dixistis. ego autem dico vobis quando manibus meis operor sine intermissione oro. Sedeo enim mane vsq ad horam constitutam et funiculos operor et laboro. et iterum oro dicens. Miserere mei de⁹ etc. Completoq opere et cum emero ex eo numeros decem duos do paupibus. et reliquum co-

Dñica septima post trini.

medo. quando autem comedo aut dormio tunc illi sine cessatione. p peccatis meis implent orationem. **E**cce quō ille ante cibuz laborabat et de labore suo etiaꝫ pauperibꝫ erogabat et ministra bat. ita et apli christi p cibo laborauerūt. **S**icut testat apls. **ij. Thes. iij.** **I**psi aut scitis quemad modū oportet nos imitari qm̄ nō quieti. i. vagabundi et ociosi fuimus inter vos neqꝫ gratis panem manducauimus ab aliquo. **S**ed in labore scz corpali et fatigatione nocte ac die opantes. scz ad acquirendū cibū nostrū ne queꝫ vestrum grauaremꝫ. **I**deo dicit. **j. q. iij. c.** **P**aterdos. laborabant apli ne quē grauarent videlicet in expensis. **Q**uod est modo cōtra illos q̄ currūt hinc inde ad ciuitates nō laborantes. **S**ed dicunt se volūtarios paupes. **E**t fortassis sub spē paupertatis querunt opes. **T**ales sunt ad labores per subtractionē subuentionis cōpellendi et de cōtātibus eiꝫ cēdi. **Q**uia dicit **Aristo. li. xviij. aia luum.** qꝫ apes semp sunt p victu suo in labore. et eiꝫ ciunt illas apes que sunt ociosas et nolunt p cibo laborare. **E**t dicit **Plinꝫ** in histo. natu. **li. xj.** qꝫ ociosas non solum expellunt. sed etiam occidunt. **E**t si hec bzura faciunt vt a se ociosas eiꝫ ciunt. quanto magis presidentes ciuitatibꝫ dñi vel ciues debent habere respectū ad quosdam ociosos hoies vt eos de vita sua req̄rāt de quo viuant cum p cibo nō laborant. **N**am psumit qꝫ de furtis vel de ludis illicitis aut alijs iniustis se nutriant. **Q**uia dicit sapiens. **M**ultā maliciā docuit ociositas. **Eccl. xxxij.** **E**t si inuenerint eos qui sunt tales. bonū est vt eos de congregatione bonorū expellant. **E**t si sunt digni morte de medio tollantur et occidant. cum scriptū sit **Exod. xxij.** **M**aleficos ne patiaris viuere sup terrā. **I**tē dicit vsceris pane. et nō panibꝫ. qd̄ est cōtra gulosos qui querūt multa cibaria et in necessarijs nō contentantur. **C**um tamen dicit **Boetius** in de consol. phil. **li. ij. psa. v.** **P**aucis enī minimisqꝫ natura cōtenta est cuiꝫ satietateꝫ si ygere velis aut in iocundū qd̄ insuderis fiet aut noxiū. **E**tia est cōtra illos qui a mane vsqꝫ i vesp̄rū plus diebꝫ dñicis et festiuis qꝫ ceteris sunt in tabernis ludis et malicijs blasphemisqꝫ insistentes et diuersis potibus se ingurgitantes horum deus venter est. **A**d **Phil. iij.** sed vtinam iste abusiones pessime maledictosqꝫ a ciuitatibꝫ penitus deleantur. **E**t quia timendū et vere sic est qꝫ in veritate deus. ppter maliciā talium in totum irascitur cōtatis populum. vt **Iosue. viij.** vbi legitur qꝫ **A**raꝫ tulit de anathemate **Ieri cho** videlicet pallium coccineum et ducentos siclos argenti et regulam aureā. ppter ein iunch frau haub. ideo iratus dñs cōtra filios israel. et cum mitteret **Iosue** virozū tria milia pugnato

rum cōtra hay statim terga vtentes percussit sunt a viris vrbis hay et corruerunt ex eis. **xxxvj.** ho mines et reliquos psecuti sunt. **Iosue** aut vidēs scidit vestimenta sua et oēs miserūt puluerē sup caput. **E**t dñs ad **Iosue.** peccauit inquit israel et preuaricatus est pactū meū. tuleruntqꝫ de anathemate et furati sunt. misit aut **Iosue** sortes p tribus. et cecidit fors super acham q̄ dixit. **E**go peccauit. **E**t lapidauit eū oīs pplus. **E**t infra. **c. xij.** dicit **Iosue** cuidāz pti filiozū israel. hodie de reliquistis dñm et cras in vniuersum israel eius ira descendet. et post pauca. **N**onne inq̄t acham filius **Tare** pterijt mandatū domini? **E**t sup om nem israel ira eius incubuit. **D**eus enīz interdū pmittit multos hoies p transgressionem vnius vel duozū que mandata eius tam manifeste trāsgrediunt. **I**deo dicit bñs **Augꝫ. xxxij. q. iij. c.** **S**i ea. de quibus deus vehementer offendit inse qui vel vlcisci differt ad irascendū vtiqꝫ diuini tatis patientiā. puocamus. **I**tē dicit signat de pane tuo nō alieno qd̄ est contra lufos fures raptos et pꝫcipue vsurarios maledictos q̄ se affirmant manifeste non posse nutrire nisi p vsuram qui concedunt quinqꝫ marcas et dimidiā recipiant annuatim. **S**ed etiā multa alia collibia et munera accipiunt ex mutuo pacto debita vel exacta que fm̄ **Ray.** faciūt vsuram. qꝫ fm̄ ipsuz vsura ē lucrū ex mutuo pacto debitū vel exactū **I**deo dicit sanctꝫ **Tho. ij. q. lxxvij.** **S**i si ali quis p pecuniā mutuata vel p quacūqꝫ alia re que vsu consumit accipit pecuniā ex pacto expꝫso vel tacito peccat contra iusticiā. **I**ta etiā quicūqꝫ ex pacto expꝫso vel tacito accipit qd̄ dam aliud quodcūqꝫ eius pꝫcium pecunia estimari potest simile peccatum incurrit scz vsure. **E**t subdit. sed tñ si accipit aliquid nō quasi exi gens nec quasi ex aliqua obligatione tacita vel expꝫsa. **S**ed sicut gratuitum donum non peccat. **A**d hoc etiam dicit **Ray.** **N**on puto vsuraz si gratis oblatum accipiat. **xliij. q. iij. c.** **U**sura et dist. **xviij. c.** de eulogijs. **E**t subdit **Tho. vbi. s.** **Q**uia vt anteqꝫ pecuniā mutuasset licite poterat aliquod donum gratis recipere nec peioris cōditionis efficitur p hoc qꝫ pecuniā mutuauit. **S**ed diceret quis. **E**go accipio de pecunia mea censum licitum et non vsuram. quia licitum ē p x. marcas vnam emere annuatim. **A**d hāc dicūt iuriste et in hoc cōmuniter concordant catholici cōtractatores qꝫ ad censum reemptionis q̄tuoꝫ requiruntur. **P**rimo vt vendatur super certa re scilicet super domo agro vl̄ huiusmodi bona que ibi obligantur et non persona que est libera. **S**ecundo requirit qꝫ census haberi possit in bonis. quia si quis vellet vendere in bonis certis decem marcas et vix haberi quinqꝫ pos

sint contractus est illicitus. **T**ertio q̄ ibi sit iustum precium qd sit fm̄ cōmunē estimationē et ter re consuetudinem vel communiter in illis ter ris. x. vel. xj. marcas pro vna. et si p̄ minori pre cio emerentur non est licitus cōtractus. **Q**uarto requiritur iuris solennitas in venditione et emptione tali seruāda et consuetudo loci lauda bilis vt fiat publice cum decreto seu auctoritate dñi bonorū et hoc p̄ publicam confirmationem littere vel sigillo domini roboratam alias ē con tractus illicitus. et hoc est cōtra illos qui nūc in ciuitatibus et villis palliant vsuram mutuantes x. marcas pro vna. et desuper sumant litteram a quodam seductore scriptam suo vel alio sigillo signatam sub nomine census redemptionis que tñ est vsura et tenentur ad restitutionem quicqd̄ ultra sortem acquisiuerit. **S**ecundus est panis egenorum qui est panis elemosyne pauperibus misericorditer erogand⁹. **I**uxta illud **Lob. iij.** Panem tuum cum egenis et esurientibus come de et noli ex eo manducare cum peccatoribus. **E**t dicit notanter panem tuum. quia elemosyna est faciēda de tuo pane et non alieno. vt faciūt raptores qui rapiunt violenter res aliorum. et volunt deinde facere elemosynam. **C**ontra quos dicit **Isid. de sum. bo. li. iij.** Non inquit p batur largitas si alteri quis tribuat alteri extor quet. **D**e rapinis enim alienis facere elemosy nam non est officium miserationis. sed emolimē tum sceleris. **Q**ui concordat **Greg⁹. in regis.** et allegatur. **j. q. j.** Non est putanda elemosyna si pauperibus dispensetur quod ex illicitis. id est. illicite acquisitis rebus acquirit. **I**deo dicit no tancer cum egenis. et non cum diuitibus. quod est cōtra diuites q̄ inuitant alios diuites vt ab eis reinuient. qd̄ tñ phibuit dñs **Luc. xiiij.** Cū facis prandium aut cenā noli vocare amicos tu os neq; cognatos neq; vicinos diuites ne forte et te reinuient ipsi. fiatq; tibi retributio. **E**t cū facis conuiuium voca pauperes et debiles clau dos et cecos. et beatus eris. quia non habēt re tribuere tibi. retribueturq; tibi in retributione iu storū. **A**t ideo dicit **Piero. ad Demetriadē vir ginem.** Da pauperibus non diuitibus non pro pinquis non ad luxuriam et superfluitatem. sed ad necessitatem. nec in eis aliquid consideres nī si paupertatem. laudent te esurientium viscera non eructantium opulenta quīnia. **H**e illis au tem qui dant diuitib⁹ et abstrahūt paupib⁹. dīc̄ **Isid. vbi supra.** Magnum scelus est res paupe rum prestare diuitibus et de sumptibus inopuz acq̄rere fauores potentis. arentis terre aquaz tollere et flumina que non indigent irrigare. **I**tē dicit. noli manducare cum pctōrib⁹. qz peccato ribus non est dandū ne in peccatis foueantur.

Iuxta illd̄ **Eccli. xij.** Da bono et ne recipias pec catorē. dicit tñ bñs **Greg⁹. in pasto. li. iij.** Qui indigenti peccatori non quia peccator. s; qz hō est retribuit. nō peccatorem sed iustum nutrit. quia non culpam sed naturam diligit. **T**ertius est panis seruorum et est panis penitentie. **N**az penitentes sunt domino in labore penitētie ser uientes. quibus in presenti datur panis non vt dominis sed vt seruis. **A**sper et insipidus mixt⁹ cinere humiliationis et aqua deuotionis. quem panem manducauit **Dauid** qui ait in ps̄. **L**ine rem tanq̄ panem manducabam et poculum meum cum fletu miscebam. **E**t dicit **Dauid** notanē cinerem tanq̄ panem manducabam. quia ipse peccauit et de eo reconciliari nō potuit nisi pa nem penitentie māducaret. **H**unc panē manducauit latro post multa scelera. **P**etrus post tri nam negationem. **M**anasses post prophetarū occisionem. filius prodigus post substantie cuz meretricibus cōsumptionē. **I**uxta illd̄ **Abrys.** in sermone. **P**er te o penitentia latronem subi to christus rapuit ad regnum. **P**er te **Dauid** p flagitiorū fact⁹ felix item recepit spiritū sanctū **P**er te **Manasses** receptabilis fuit. **P**er te **P**etrus apostolus q̄ ter negauit recepit indulgētiam. **P**er te filius prodigus paternum amplexum adipisci meruit. **P**er te niniue ciuitas barbarorum subito deum sapuit. virtutem sensit. dulce dinem gustauit. **I**deo dicit **Isid. de sum. bo. li. v.** Penitentia est medicamentū vulneris. spes sa lutis. per quā peccatores saluant. per quaz de⁹ ad misericordiam. puocat. que non tempe peni satur. sed profunditate luctus et lachrymarum. **Q**uartus panis est infirmorū scz in tribulatione laborantium. et dicit panis consolationis. **N**az sicut panis materialis reficit esurientem. sic pa nis consolationis in tribulatione existentē. **I**deo de **Jacobi** legitur qz dominus in tribulatione existentē no bis in exemplum cōsolatus est. **Gen. xxviij.** vbi legit qz fugiente **Jacob** a facie **Au** fratris sui multum turbatus timens furorem eius qui cum venisset in quendam locum vt in eo quiesceret consolatus est cum dominus. et vidit scalā cui⁹ summitas celuz tangebatur. et angelos vidit ascē dentes et descendentes. **S**ic etiam vnusquisqz nostruz debet homines in tribulatione positos consolari. quia absq; consolatione homo interdum deficeret. sicut **Dauid** qui ait in ps̄. **P**er cussus sum vt fenum et aruit cor meum quia ob litus sum comedere panem meum. **Q**uia sicut fe num ardore solis exiccatur nisi beneficio super uenientis pluuię sustentetur. **S**ic anima iusti in aduersitate posita exiccatur per temptationis ardorem nisi sustentetur et pane consolationis nutriatur. **Q**uintus est panis filiorum et est pa

3° p̄mis

2° p̄mis.

Dñica septima post trini.

nis doctrine vel sapientie. Qui solum dei filijs est communicandus qui doctrinam gratanter suscipiant. Quia sapientiam et doctrinam stulti despiciunt. **Proverb. j.** Et dicit notanter stulti pluraliter. Quia plures sapiētibus stulti. eo qd stultorum infinitus est numerus. **Eccl. j.** Et. ij. etibi. dicit **Aristo.** Pravi homines sunt ut i pluribus. boni ut in paucioribus. Qui psonat **Pul** dius in. iij. de arte amandi. Pluraq; sunt semp deteriora bonis. **Et** hi mali sunt nec filij dei imitatione sed soli boni. Ideo non est bonū sumere panem filiorum et dare canibus ad manducandum. **Matth. xv.** Doctrina ergo dicitur panis quia per illam vita spiritualis sustentat. Ideo de quolibet bono homine dicitur **Eccl. xv.** Cibavit illum pane vite et intellectus. **Sextus** panis est amicorum. et hic est panis sacramenti ad quem nullus accedere debet nisi sit amicus dei quia solum amici ad hunc panem inuitantur ad comedendum. **Luc. x.** Comedite amici mei et inebriamini charissimi. **Sz** nota qd iste panis sancte eucharistie congrue ponitur post panem filiorum sancte doctrine. quia doctrina scā optime disponit ad panem sancte eucharistie. sicut figuratum est **Ruth. ij.** ubi legitur qd **Ruth** pauperula consilio **Neomi** socrus sue iuit ad agz colligere spicas post tergum metentium quam videns **Boos** confortans eam dixit. Ne vadas ad colligendum ad alium agrum nec recedas ab hoc loco. Sed iunge te puellis meis et ubi messuerunt sequere. **Spiritualiter** **Boos** interpretat fortitudo et significat christum qui est fortitudo certantium. Per **Ruth** que interpretatur defectio subaudi animam peccatricem que quotidie patitur defectum gratie dicitur. **Socrus** vero que est conscientie infestatio. infestat ipsum ut vadat ad agrum christi. id est. sacre scripture et colligit spicas. id ē. documēta. Tandem **Boos** id est. christus dominus agri preferens anime inspirationes ut illa audiens suscipiat. **Et** suscepta opere compleat et cum venerit hora cibum sumendi scilicet corpus christi possit sumere euz alijs qui seruiūt deo sicut **Boos** precepit ut comederet et biberet cum seruis suis. id est. messoribus. **Septimus** panis et ultimus est beatorum. et est panis suauitatis eterne. de quo dicitur **Luc. xiiij.** Beatus qui māducat panes in regno celorum. Hunc panem christus nobis disposuit per suam incarnationem predicationem et miraculorum operationem passionem resurrectionem et ascensionem. Sicut dixit **Luc. xxij.** Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo. ad quod regnum nos perducatur. **zc.**

Dominica septima post trinitatis. Sermo quartus.

Distulerunt

quod superauerat de fragmentis vij. sportas. **Mar. xvi. s.** fm naturales et **Greg.** Septē sunt stelle in firmamento simul coniuncte qua ab astronomis plyades et a vulgaribus septistellium siue vergilie vocant. que tempe hyemali oriuntur et quāto auro ra est serenior tanto melius ab alijs discernunt vna vero inter. vij. latere videt inter illas. **Moraliter** per firmamentum ecclesia sancta figuratur ppter duo. Primo sicut firmamentum inter duos polos rotatur quorum vnus est septētrionalis qui nobis nunq occidit. et dicitur polus arcticus. **Alter** aut australis qui antarticus dicitur et nunq a nobis videtur. Sic sancta ecclesia vsa inter duo testamenta scilicet vet et nouum quorum vnum scz vetus bona. s. visibilia et pſentia promittebat. **Leuit. xxvj.** **Et Deut. xi.** Si mandata mea custodieritis dabo vobis pluitas temporibus suis. terra gignet semen suum pomis arbores implebunt. Panem comedetis in saturitate. Auferam inimicos de finibus vestris. **Et Esa. j.** Si audieritis me bona terre comedetis. Aliud vero testamentum. s. nouum inuisibilia et futura pmittit. **In Matth. iij.** Penitentiam agite appropinquabit enim regnuz celorum. **Et Matth. xix.** Si vis ad vitā scz eternam ingredi serua mandata. **Secdo** sicut firmamentū in. xij. signa distinguit q sunt aries. thaurus. **zc.** Sic fides ecclesie in. xij. articulos. In isto quidem firmamēto scē eccleie sunt. vij. sacramenta que sunt baptismus. confirmatio. eucharistia. penitētia. matrimoniu. ordo. et vnctio sacra. que patent in his metris. Abluo firmo cibo piat vxor et ordinat vngit. Ordo voluntatis thorus est dant qnq; necesse. Ordo non iterat nec confirmatio nec fons. Sed hec. vij. sacramenta significatur per. vij. stellas que plyades vocantur. quia sicut predice stelle tempe hyemali oriuntur. sic omnia sacramenta tempore passionis christi. quod tunc tempus per hyemē significatur orta sunt. quia efficacā habent a passione christi. **Et** sicut vna stella inter illas latere videtur. Sic sacramentū eucharistie latet et occultatur sub accidentibus. quia sacramentuz eucharistie non possumus videre in corpe gloriificato. ut dicit magister in. iij. li. sententiarum. dist. ij. Exemplum de **Moyse** in cui faciem filij israel non poterant propter claritatem vultus ei videre. **Exod. xxxij.** **Et. ij. Cor. iij.** Ideo nobis velatū sub accidentibus ministrat. **Et** licet